

HL 1647

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 118. ÉVFOLYAMA

1983. DECEMBER • XXXII. ÉVFOLYAM • 12. SZÁM

T A R T A L O M

<i>Dr. Solymos Rezső</i> : Erdőgazdálkodásunk fejlesztésének időszerei kérdései	525
<i>Dr. Ébli György, Szalkay György</i> : Az erdei mellékhasználatról	531
<i>Babos Rezső</i> : A fonófűz termesztése, feldolgozása	538
A kosárfonás mai helyzete (<i>Németh É.</i>)	545
<i>Zombori János</i> : Erdei melléktermékek kémiai hasznosítása	547
<i>Dr. Csötönyi József</i> : A nem telepített munkahelyek szociális ellátásáról	550
<i>Kohán Stefán</i> : A Szlovák Szocialista Köztársaság jelentősebb populétumainak értékelése	556
Nemzetközi erdészeti verseny Ásotthalmán (<i>Dr. Solymos R.</i>)	561
Faállományok pusztulása és a tápanyagellátás (<i>Dr. H. Baule</i>)	563
Hozzászólás a „Mérnökök és az erdő” című cikkhez (<i>Dr. Szijjártó A.</i>)	565
<i>Nemcsák László</i> : Újabb laskagomba-termesztési eljárás	568

Címkép: Erdei termékek (Fotó: *Gelencsér István*)
A hátlapon: Száradó fűz vessző (Fotó: *Babos Rezső*)

СО ДЕРЖАНИЕ

<i>Д-р. Р. Шоймош</i> : Актуальные вопросы развития нашего лесного хозяйства	525
<i>Д-р. Д. Эбли, Д. Салкаи</i> : О побочном использовании леса	531
<i>Р. Бабош</i> : Производство и переработка ивы корзинной	538
Настоящее положение производства корзин (<i>Э. Немет</i>)	545
<i>И. Зомбори</i> : Использование побочных продуктов леса в химии	547
<i>Д-р. Й. Чт ни</i> : О социальном снабжении не стационарных мест работы	550
<i>Ш. Коган</i> : Оценка более значительных палнтий тополей Словацкой Социалистической Республики	556
Связь снабжения питательными веществами насаждений с их усыханием (<i>Д-р. Г. Бауле</i>)	563
<i>Л. Немчак</i> : Новый метод производства грибов <i>Pleurotus ostreatus</i>	568

C O N T E N T S

<i>Solymos R.</i> : Timely issues of the forestry development	525
<i>Ébli Gy.—Szalkay Gy.</i> : On the secondary products of the forest management	531
<i>Babos R.</i> : The growing and processing of osiers	538
On the present state of basketry (<i>Németh É.</i>)	545
<i>Zombori J.</i> : Chemical utilization of secondary forest products	547
<i>Csötönyi J.</i> : On the social supply of temporary work places	550
<i>Kohán S.</i> : Evaluating survey on some populeta in the Slovakian Socialist Republic	556
Relations between dieback of forest stands and their nutrient supply (<i>H. Baule</i>)	563
<i>Nemcsák L.</i> : A new growing method for <i>Pleurotus ostreatus</i>	568

A Z E R D Ő

Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Szerkeszti: dr. Solymos Rezső. A szerkesztőség címe: Budapest V. Kossuth L. tér 11. Levélcím: Budapest, Pf.: 1., 1860 MEM. EFH. Kiadja: a Lapkiadó Vállalat, Budapest, Lenin krt. 9–11. Levélcím: Budapest, Pf.: 223., 1906. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Kapják: az Országos Erdészeti Egyesület tagjai; előfizethető még: a Posta Központi Hirlapiroda (Budapest, József nádor tér 1., 1900) és a lapterjesztéssel foglalkozó egyes postahivatalok útján. Előfizetési díj egy évre 120,— Ft, félévre: 60,— Ft, egyes szám ára: 10,— Ft. Külföldön terjeszti: a „Kultúra” Könyv és Hirlap Külkereskedelmi Vállalat (Budapest Pf.: 149. H—1389). Az évi előfizetés ára: 7 dollár.

Révai Nyomda Egri Gyáregysége, Eger. 83. 12 1561 Igazgató: Horváth Józsefné.

Index: 25 208

HU ISSN 0014—0031

ERDŐGAZDÁLKODÁSUNK FEJLESZTÉSÉNEK IDŐSZERŰ KÉRDÉSEI

DR. SOLYMOS REZSŐ:

Gazdasági életünk nehéz viszonyai között kiemelkedő szerepe van annak, hogy a műszaki fejlesztést az adott lehetőségek legkedvezőbb szintjén folytassuk. Olyan időszakban hangsúlyozzuk ezt, amikor az erdőgazdálkodó szervezetek a korábbiakat meghaladó erőfeszítésekkel dolgoznak az elért műszaki színvonal megtartásáért.

A felszabadulást követő negyedszázad *nagyszerű eredményeket hozott* az erdőművelésben, az erdők területének és fakészletének, valamint a fakitermelési lehetőségeknek a növelésében. *A műszaki, gazdasági fejlődés nyomán megújhódott a közgazdasági szemlélet*, amely az átfogó műszaki fejlesztést és a gazdálkodás hatékonyságát juttatta előtérbe. Közben jelentkeztek már az erdőfelújítások és -telepítések fatermési eredményei. A fiatal erdők azonban nem a vastag, hanem a vékony fa kitermelését növelték. Világossá vált, hogy az erdők fatermésének növekedésével nem tartott lépést a megtermelt fa hasznosítása. *A piaci törvényszerűségek a vállalati önállóság növekedésével együtt elemi erővel hatottak* az erdőgazdálkodó szervezetre is. Mindezek hatására felgyorsult a faipar fejlesztése.

Ebben a szakaszban kellett az erdőgazdasági termelésben sebesebbre kapcsolni a *gépesítés* ütemét, majd a munkába állított, sokat tudó, nagy értékű gépek üzemeltetésének, valamint karbantartásának és javításának az előfeltételeit megteremteni. Számos más tényezőt is kellene még felsorolnom ahhoz, hogy erdőgazdálkodásunk jelen helyzetét, a műszaki fejlesztést reálisan értékelhessük. Ettől eltekintve is joggal lehet megállapítani, hogy az elmúlt másfél évtized fejlesztési eredményei elérik a korábbiakat, s ezekre joggal vagyunk büszkéek. *Közülük kiemelhető az, hogy:*

- sikerült kialakítani az ökonómiai szemléletű erdő- és fagazdálkodást az ökológiai alapok jelentősebb sérelme nélkül,
- az erdőgazdasági üzemtervek és azok betartása révén úgy érvényesülhet a tartamos erdőgazdálkodás, hogy a vállalati eredményességre való törekvéssel összhangba hozható,
- új technika honosodott meg, amely nélkül a többcélú erdőgazdálkodás biológiai és ökonómiai követelményeit jelenleg már nem lehetne teljesíteni.

Mindezek további részletezése helyett *néhány időszerű, fejlesztési vonatkozású problémát sorolok fel a legynagyobbak közül:*

- az erdőművelés, a fakitermelés és a fafeldolgozás fejlesztésében a szükséges erőforrások hiánya miatt még mindig nem sikerült az indokolt összhangot elérni,
- az erdők fenntartása, állapota, a többcélú erdőgazdálkodás színvonala még nem felel meg korunk követelményeinek, nem érvényesítjük kellő gyorsasággal a legújabb felismeréseket, a kutatási eredményeket,

- a bővített újratermelést gyakran hátráltatja a kellő érdekelttség, szervezettség, előrelátás, a szakemberek aktivitásának, avagy működési lehetőségeinek és más előfeltételeknek a hiánya.

A fejlesztés során következő feladatai

A fejlesztés koncepcióját meghatározni és lehetőségeit felmérni az erdőgazdálkodás területén soha nem volt könnyű feladat. Az 5029/1978. sz. ÁTB-határozat a jelen időszakra építve az ezredfordulóig kijelöli fejlesztésünk alapjait. Ennek megfelelően a MÉM EFH részletes tervet készített, amely tartalmazza az erdőgazdaság és a faipar fejlesztésének főbb tényezőit és mértékét. E tervet összességében hosszú távon érvényesítendő feladatnak kell tekintelnünk. Néhány fontos részletkérdése azonban némi módosítást igényel aszerint, amint változnak a gazdasági életnek azok a hatásai, amelyek az erdőgazdálkodást is számottevően befolyásolják.

Meghatározó tényezőnek kell tekinteni a fejlesztés anyagi forrásainak a csökkenését, költségeinek egyidejű növekedését. Fejlesztésünket ezért a kevésbé eszközigenyes irányban kell folytatni.

Fejlesztési lehetőségeink

Hangsúlyozni kívánom, hogy a fejlesztésnek elsősorban azokat a lehetőségeit kell hasznosítani, amelyek viszonylag alacsony eszközigényűek, avagy egyáltalán nem is járnak anyagi befektetéssel. Melyek ezek?

Ide sorolom:

- a biológiai alapok bővítését, az ökológiai adottságok kihasználását,
- az eszköz- és munkahatékonyság javítását,
- a munka- és üzemszervezés fejlesztését,
- a meglévő gépek szakszerű üzemeltetését, felújítását és megfelelő karbantartását,
- az integrációnak az erdő- és fafeldolgozó vállalatok közötti magas színvonalú megvalósítását, az erőforrások célra irányított összpontosítását,
- a felső szintű szakmai ismeretek gyakorlati hasznosítását a meglévő eszközök útján, a kutatómunka eredményességének növelését és a kutatási eredmények alkalmazását,
- a termelés anyag- és energiaigényének mérséklését, a céltudatos takarékoskosságot,
- a piaci igényeket felmérő és az ehhez jobban igazodó gazdálkodást.

Úgy tűnik, hogy a felsoroltak a mindennapi tenmelőmunka éves feladatai. Ez így is igaz, csak ma főleg ezen az úton lehet a fejlesztést is megvalósítani. A biológiai, a technikai és az ökonómiai tényezők közül kiemelek néhányat.

A biológiai tényezők

Az erdőgazdálkodás fejlesztésének biológiai vonatkozásait elsősorban az ökológiai adottságok optimális hasznosítására vonatkozó törekvéseink jellemzik. Természeti adottságaink anélkül léteznek, hogy külön anyagi befektetést igényelnének. Ezek céltudatos hasznosításához szükséges az a szaktudás, amellyel ma valamennyi erdész szakembernek rendelkeznie kell.

Ökológiai adottságaink legfontosabb tényezője a *termőhely*, ez alapvetően meghatározza a választható fafajt és az alkalmazandó erdőművelési eljárásokat. Álláspontunk szerint a fafajmegválasztásban döntő az erdők tartamosan biztonságos fenntartása, a *stabil ökoszisztémák létrehozása*, és ennek során

a legnagyobb volumenű és jól hasznosítható fatermés elérése. Ez az állásfoglalás megköveteli az adott időszakban rendelkezésre álló, az adott fafaj szempontjából is megfelelő faipar kifejlését. Vannak, akik úgy tartják, hogy a faiparhoz kell a fafajt megválasztani. Ezzel a véleménnyel így egyetérteni nem lehet. A helyes fejlesztési álláspont szerint a tartamosan legnagyobb eredményt produkáló célállományok figyelembevételével a várható piaci igényekhez igazodva a faiparnak kell az adott fafajokhoz igazodnia. Más a kérdés, ha valamely meglévő faipari kapacitás igénye egyezik a körzetében eredményesen természetű fafajokkal. Ez a helyzet például a Nyugatmagyarországi Faipari Kombinát területének egy részén. A faellátás javítása érdekében nyilvánvaló az is, hogy a termőhely függvényében választható célállományok közül a társadalmi-gazdasági igényeknek leginkább megfelelőt kell létrehozni. Itt kell utalnom a nyárfatermesztés és a fenyvesítés sokat vitatott problémájára. Indokolatlan a nyárok területének csökkenése, a 20% körüli fenyő területi részarány változatlanul helyes célkitűzés. Mindezek alapján *fejlesztésnek kell tekinteni* az ökológiai adottságokra épített és az ökonómiai szempontokat figyelembe vevő *fafaj-, illetve célállomány-megválasztást*, valamint az *ellenőrzött származású szaporítóanyaggal, nemesített fajtákkal való erdősítést*. Az erdők fatermésének mennyisége és minősége viszonylag kis ráfordítással ezúton mintegy 10–15%-kal növelhető. Itt kell kiemelni még az *erdősítési technológiák fejlesztésében* rejlő számottevő lehetőségeket, ezeknek anyagi vonzata csekély, vagy egyáltalán nincsen. Az erdősítési hálózat, az ápolások, majd a nevelővágások közötti összhang megteremtése a termelési költségek 10–15%-os csökkentésével jár.

Jelentős feladataink és lehetőségeink vannak a természetes felújítások fejlesztésében is. Erdősítéseink, fiatalosaink minősége számos helyen súlyos problémák sorát veti fel, ezeken sürgősen javítani kell. A fejlesztés biológiai tényezői közül hangsúlyozni kell a *természeti erők céltudatosabb hasznosítását az erdőművelés egész területén*. Különösen nagyok e téren a lehetőségeink az erdőnevelésben. Faiparjaink növekedésének menetét a kutatás tisztázta. Ehhez kell a nevelővágásokat igazítani, amint az az erdőnevelési modelltáblákban szerepel. A *modelltáblák gyakorlati bevezetése* olyan fejlesztést jelent, amely anyagi befektetést nem igényel, viszont a differenciálás révén az erdőnevelési költségek legalább 20%-kal csökkennek, a fatermés mennyisége mintegy 5%-kal, minősége ennek többszörösével emelkedik.

Különös figyelmet kell szentelni az erdővédelemre, az erdővédelmi rendszabályok betartását szolgáló fejlesztésre. Erdeink egészségi állapota a környezeti tényezők kedvezőtlen hatása miatt nemcsak a kultúr-ökoszisztémákban, hanem a nagy ellenálló és önszabályozó képességű természetes ökoszisztémákban sem megnyugtató. A hagyományos erdővédelmi gondolkodás ma már nem elég, a jövőben a biológiai kármegelőzés, valamint –elhárítás mellett többet kell tenni a környezet abiotikus tényezőinek kedvezőtlen hatása ellen. A biológiai tényezők között kell kiemelni az *erdő- és vadgazdálkodás összhangjának* javítását. Sok, de nem megoldhatatlan feladattal jár ez és jelentős fejlesztési célkitűzésnek kell tekintenünk. Erdőfelújításaink és -telepítéseink egy részén olyan mérvű a vadkár, hogy rontott erdők keletkeznek. Ezt nyilván nem sorolhatjuk majd a fejlesztés eredményei közé.

A technikai tényezők

Erdőgazdálkodásunk fejlesztésének második nagy témakörét a technikai tényezők alkotják. A VI. ötéves tervben szereplő 80%-os gépesítettség elérése ma már egyértelműen megoldhatatlan feladatnak tűnik. Különösen nagy a

lemaradás, ha az erdősítések 41⁰/₀-os, az ápolások 59⁰/₀-os és a kérgezés 57⁰/₀-os gépesítettségét tekintjük. *Kedvezőtlen az a heterogén állapot, ami az alkalmazott gépeket jellemzi.* Erre nézve elegendő megemlíteni, hogy csupán a felhasználásban 56 féle magajáró és 22 fajta stabil, motorral működő gép dolgozik, amelyet 10 országnak mintegy 30 cégétől szereztünk be. Miután csupán egyfajta motorban megközelítően 1000 féle alkatrész van, az említett motorokhoz 78 ezer féle alkatrész szükséges. Eszerint alig elképzelhető egy országos szinten szervezett, hatékony javítási és karbantartási rendszer kifejlesztése. A jelen beruházási és devizagondok mellett ezt elsőrendű fejlesztési feladatnak kellene tekintenünk. A gépesítettség kívánatos szintjétől való elmaradásunkon túl a heterogén géprendszerek és gépek mai állapota és üzemeltetése ma már nem segíti elő a jövő gépesítési feladatainak megoldását. A kialakult helyzet ellenére is *fejleszteni kell az erdőgazdasági munkák gépesítését.* Ennek során:

- a meglévő gépek jobb kihasználására nagyobb súlyt kell helyezni, mert az utóbbi években jelentősen nőtt ugyan az erdőgazdaságok eszközértéke, de nem járt együtt ezzel a hatékonyság joggal várt javulása.
- Fokozni kell a hazai erdészeti gépgyártást, a KGST keretében való gyártás-szakosítást és az együttműködést, mert a tőkés devizakeret várhatóan az alkatrész és a motorfűrész beszerzésén túl csak szerény importot tesz lehetővé. Az elmúlt két évben a tőkés gépbeszerzés aránya 39⁰/₀-ról 18⁰/₀-ra esett vissza, a hazai és a KGST-gépeké viszont növekedett.
- Az adott fejlesztési lehetőségek között többnyire hazai gyártmányú gépekkel kell megoldani az erdőművelési munkák nagyobb részét, a faanyagmozgatás egy részét, a rakodást, a kérgezést és az aprítéktermelést.
- A KGST keretében az LKT-programon túl várhatóan erdészeti traktorok, ültető- és vetőgépek, csörlők, markolók és közelítőberendezések, valamint vágástéri hulladék aprítók beszerzésére is lesz módunk.
- Tőkés beszerzésként maradnak a motorfűrészek és néhány egyedi gép, amely a további hazai gyártmányfejlesztést segíti. Elegendő utalnom arra, hogy az idén 100 millió Ft tőkés gépimportkerettel rendelkezik az erdőgazdaság és a faipar. A jövő kilátása ennek emelkedésére nem sok lehetőséget ígér.

Fejlesztési követelmény, hogy erdőgazdálkodó szerveink a következő időszak szerényebb gépesítési lehetőségeit már nem a heterogenitás növelésére, hanem a *tipizálás fokozására* használják fel. Meg kell végre érteni, hogy az eltérő faállomány, terep és egyéb gazdálkodási tényezők ellenére is, *van mód egységesebb gépesítésre.* Helyes és szükséges a világban működő gépek megismerése és ismertetése. Ma viszont a kutatásnak elsőrendű feladata, hogy egyértelmű állásfoglalással ajánljon hosszabb távon is elfogadható, biztonságosan működtethető KGST-géprendszereket és segítse a hazai erdészeti gépgyártást.

Meggyőződésem szerint a *korszerű technikáról lemondani nem lehet*, de azt is állítom, hogy a korszerűség nem jelent egyet a rendkívül drága, sokcélú szupergépekkel.

A feszített gazdasági helyzet miatt mindezek a problémák az eddigieknél élesebben vetik fel az *országosan egységes gépesítésfejlesztés ügyét* és a vállalati önállóság címen helyenként szétforgácsolt anyagi és szellemi erők jobb összefogását.

Itt kell még kiemelnem az *erdőfeltárás, az útépités* továbbfejlesztését, amely a jelen időszakban némi megtorpanást mutat. Nem kevésbé lényeges az utak, a szállítópályák fenntartásának fejlesztése sem.

Az ökonomiai tényezők

Az erdőgazdálkodás fejlesztésének harmadik témakörében az ökonomiai tényezőket emelem ki, bár számosat közülük az előzőekben már tárgyaltam. Ezek egy része a fejlesztés eredményének, avagy követelményének is tekinthető. Nem kétséges elsődrendű fontosságuk, amint nem vitatható azon erdők fenntartásának kötelező volta sem, amelyek pénzben mérhető haszna ökonomiai szempontból pillanatnyilag, vagy akár hosszú távon is, kedvezőtlen. Az *eredményes gazdálkodás* munkánk egyik fő célja. Ezt egyesek szívesen és sajnos néha joggal magyarázzák úgy, hogy a pillanatnyi éves eredményen túl, a mai erdészek esetenként megfelelnek a hosszú távú erdőgazdasági célkitűzésekről. A gazdasági szabályozórendszer továbbfejlesztése hivatott arra, hogy a vállalati rövidebb és a népgazdasági hosszabb távú célokat kellő összhangba hozza. Ez irányú feladataink között kiemelem az *üzemtervezés soron levő fejlesztését*. Ökonómiailag is jól megalapozott üzemterveket kell készíteni, amelyek betartása útján kiküszöbölhetők a csak pillanatnyi előnyökre való törekvések kedvezőtlen hatásai. Számos megoldatlan kérdés nehezíti az üzemtervezéskor felmerülő ökonomiai feladatok megoldását. Ide sorolom a vállalati érdekeltség és az üzemterv kapcsolatát is.

Az erdészeti ökonomia fejlesztésekor az üzemtervezés közgazdasági kérdéseit megkülönböztetett figyelemmel kell kezelni. Nemrég javasoltam, hogy az üzemterveket erdőtervnek nevezzük. E tervek készítőit folyamatosan kell továbbképezni, hogy a jövőben is megfelelhessenek a velük szemben támasztott követelményeknek. A jó erdőtervek a hosszútávú bővített újratermelés megbízható alapokmányává kell hogy váljanak. Napjainkban már nem vitatja senki azt sem, hogy a piacépítés, a piackutatás munkáját az eddigieknél gyorsabban kell fejleszteni, megtalálva az összhangot az üzemtervekben szereplő fakitermelési lehetőségekkel.

A fejlesztés ökonomiai szempontjai közül kiemelem a már említett *termelési integrációt*, a vállalatok közötti társulásokat és az ide kapcsolódó szervezési feladatokat. Tovább kell folytatni és bővíteni kell az *integrálódást horizontálisan* is. Erdőgazdasági vállalati átszervezés helyett hosszú távon a jól megalapozott *termelési vagy szolgáltatási célú társulások jelenthetik a fejlesztést*. Az ágazati termelési társulások létrehozása mellett kell a *vállalati munka- és üzemszervezést is fejleszteni*.

Az erdő- és feldolgozó gazdaságok megfelelnek az önálló gazdálkodás feltételeinek, ezért stabil vállalatokként kell a jövőben is reájuk építeni. A vállalaton belüli szervezésnek ugyanakkor új feladatokat kell megoldania. Ide soroljuk a vállalati szervezeti egységek továbbfejlesztését, ezek kapcsolatainak bővítését és a vezetés szervezetének és működésének a fejlesztését. Magasabb színvonalra kell emelni a vállalat belső működésének szabályozását. Javítani kell és lehet a vállalat vezetési módszereit, a munkamegosztást és a döntési hatáskörök célirányos lebontását, egyértelmű meghatározását.

Az üzemem belüli, munkahelyekhez kapcsolódó munkaszervezés is számos lehetőséget nyújt a fejlesztésre. Ide kapcsolódik a munkaerőnek az eddigieknél lényegesen jobb hasznosítása. Ennek érdekében meg kell teremteni az anyagi érdekeltség és a szervezés összhangját, a szociálpolitikai feladatok következetes megvalósítását. *A szervezés és az ösztönzés egysége az ökonomiai tényezők fejlesztésének általános előfeltétele.*

Az ökonomiai tényezők között kell tárgyalni a *külgazdasági kapcsolatokat*, amelyek az utóbbi időszakban a KGST és tőkés relációban egyaránt bővültek. A jövőben is fontos cél marad a nemzetközi gazdasági, műszaki és tudományos együttműködés érdemi fejlesztése. A nemzetközi piaccal való kap-

csolat ellátó és felvevő piaci szempontból egyaránt jelentős, de nem kis szerepe van a szakmai ismeretek, az új tudományos ismeretek átvételének sem.

Befejezésül a fejlesztés *emberi, munkaerő*-vonatkozásait emelem ki. Ez ágazatunk kulcskérdése, hisz az élmunkaigény változatlanul magas és a termelés jellege miatt a csökkenés ellenére, más ágazatokhoz viszonyítva, nálunk az aránya a jövőben is jelentős marad. A fejlesztés *alapvető kérdése az indokoltan szükséges munkaerő megtartása, a szakképzettség gyors ütemű növelése* valamennyi szinten, *a képzettségnek megfelelő munkaerő-hasznosítás és az ehhez igazodó bérezés*. A mérnökök valóban felső szinten irányítsanak és ne kedvüket veszített ügyintézők legyenek. A szakmunkások a termelőmunka mestereiként kerüljenek a gyakorlatba, legyenek képesek sokirányú feladat megoldására. Az időszaki munkások szerepét is újra kell értékelni, hisz társadalmi fejlődésünk számos lehetősége kedvez ennek, főleg az erdőművelés vonalán.

*

Az elmondottakkal korántsem merítettem ki a fejlesztés legfontosabb biológiai, technikai és ökonómiai szempontjait, erre nem is törekedtem. *A fő célom az volt, hogy:*

- a megváltozott, nehéz gazdasági körülmények ellenére is kihangsúlyozzam az erdőgazdálkodás fejlesztésének folyamatosságát,
- a fejlesztési előfeltételek mérlegelésével olyan reális megoldásokra irányítsam a figyelmet, amelyek lehetőségei ma is adóttak,
- az egységesebb szakmai gyakorlatra buzdítsam önálló vállalatainkat, amelyben a termelés ökológiai alapjait növeli, az ökológiai potenciált a társadalmi igények szerint a többcélú erdőgazdálkodás keretében optimalisan segít hasznosítani a korszerű technika, valamint az ökonómiai vonatkozású szabályozási és szervezési rendszer.

Könnyebb és talán népszerűbb lett volna a legkorszerűbb erdőszeti technikáról, a nagy eszközigényű, látványos fejlesztésről beszélnem. Ezt mégsem tehettem, mert az egyszerűbb és a sokszor nagyobb törődést igénylő megoldások jelentik ma a célra vezető utat.

Erdőgazdálkodásunk történetének számos nehéz időszakáról van tudomásunk. Nem kétséges, hogy a mai időszak számunkra adja fel azt a fejlesztési feladatot, amelynek megoldását több vonatkozásban utódaink ismerik majd el, avagy elmarasztalják. Törekvéseink egyik súlypontját az a hozzájárulás jelenti, amellyel gazdasági életünk, emberi környezetünk mai gondjainak a legtöbbet tudunk segíteni. Szakmai meggyőződésünk és hivatásbeli elkötelezettségünk az is, hogy erdeink fenntartása, hosszútávú céljaink megvalósítása folyamatosan emelkedő színvonalon történjen. Hiszek abban, hogy a magyar erdőszek szaktudása és erdőszerepete elegendő egy olyan tisztességes helytálláshoz, amelynek jó hírére a jövő erdei hirdetik.